

Kervansaray Mahallesiindeki Atatürk Meydanının kuzeyinde doğu-batı doğrultulu güneye bakan ön yüzlü develik ve han olmak üzere iki bölümlü, üzeri kesme taş örtülü çatılı bir kervansaraydır. İki büyük kapı ile her iki bölüme girilir. Han bölümü iki katlı olup daha yüksektedir ve ortası üçgen kırma çatılı, her iki yanı piramidal külahlıdır. Külah çevresinde bacalar yükselir. Develik bölümü ise üçgen kırma çatılıdır.

Kervansaray'ın, II. Murat'ın Karamanoğulları seferi dönüşünde (H. 837-M.1434 yılında) yaptırmış olduğu Afyon Müzesi şeri sicillerindeki bir kayıttan anlaşılmaktadır.

Ayrıntılı Tanım :

Kesme taş duvarlar taş kaplamalı, kırma çatılı, iki katlı ve iki bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölüm iki katlıdır. Giriş güney cephede tam ortadadır. Kapalı olan girişi silme sivri kemerli ve beşik tonozludur. İki yan duvarda birer sivri kemerli niş ve nişlerin ortalarında birer pencere (Demir- Parmaklıklı) vardır. Kapı silme basık kemerlidir. Zemin kat ortadaki dört adet fil ayak ile yan duvarlardaki on adet yalancı fil ayaklarının üzerine oturan kemerler ile ona bölünmüştür. Kısa kenarlardaki ikişer bölüm çapraz tonoz diğer bölümler beşik tonozla kapanmıştır. Fil ayakları ve duvarlar üzenkiye kadar kesme taş üst tarafı tuğladır. Cümle kapısının tam karşısında kesme taştan yapılmış ve on basamağı halen bulunan üst kata çıkış merdiveni yer almaktadır. Bugün üst kata çıkış iptal edilmiştir. Merdivenin altı tonoz şeklinde açıktır. İki kısa kenarda ikişer adet mazgal pencere yer almaktadır.

Üst Kat; zemin kattan merdivenle Doğu-Batı doğrultusunda uzanan üst kat sofasına çıkılır. Sofanın kuzey duvarı ve beşik tonozu depremde yıkılmıştır. Sofa dört kemerle beş bölüme ayrılmıştır. Kemerler yalancı fil ayakları üzerine oturmaktadır. Doğu ve batı duvarlarda birer mazgal pencere yer almaktadır Üst katın güney yanında beş adet oda yer alır İki köşede kare planlı kubbeli sekizgen kasnak üzerine oturmuş piramidal külahlı birer oda vardır. Kubbe ve troplar tuğla olup duvarlar, kasnak ve külah kaplama kesme taştır. Bir baca, bir niş, bir mazgal pencere, bir pencere vardır. Kubbeli odaların yanındaki odalar Doğu-Batı doğrultusunda daha alçak basık tonozludur. Güney duvarında ikişer adet mazgal penceresi birinin doğu, diğerinin batı duvarında ocakları karşılarında ikişer adet niş yer almaktadır. Ortadaki oda eyvan tipinde tonoz örtülüdür. Sofaya bir sivri kemerle açılır. Güney duvarında ortada bir mihrap, mihrabın iki yanında birer adet mazgal pencere yer almaktadır. Tonoz tuğla ile yapılmıştır.

İkinci bölüm develiktir Giriş güney cepheden kapalı olarak eyvan biçiminde yapılmıştır Beşik tonozlu olan kapalı girişin dışarıya açılan güney kısmı sivri kemerlidir. Kapı ise yuvarlak kemerlidir. Kapı kemerinin üzerinde bir kitabe boşluğu yer almaktadır. Girişin doğu ve batı duvarlarında birer adet sivri kemerli niş vardır. İç mekan doğu-batı doğrultusunda uzanmaktadır. Beşik tonoz örtülüdür. Altı adet yalancı ayaklara oturan kemerler iç mekanı yedi bölüme ayırtmıştır Her kemerde bir altta bir üstte olmak üzere iki adet ahşap gergi hatılı vardır. Fil ayakları birer düz kaide üzerine oturmakta ve üzeninin üst kısmına kadar kesme taş olarak yapılmıştır. Kemerler tuğladır. Duvarlar ve tonoz sıralı moloz taştan yapılmıştır.

Güney duvarındaki ayakların aralarında ocaklar yer almıştır. Doğu duvarında iki mazgal pencere vardır. (Bu duvar birinci bölümün duvarıdır, ikinci bölümü daha sonra ilave edilmiş olduğu anlaşılmaktadır.) Diğer iki cephe ise sağırdır.

Taş kaplamalı kırma çatı örtülüdür. Yan odaların duvarı orta bölüme oranla yüksekçe yapılmış olup sekizgen kasnak çevresinde bacalar yükselmektedir.

1940 yılında çatı kaplamasının onarımı yapıldığı, külah üzerindeki taşa konan tarihten anlaşılmaktadır.